

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Majandus- ja rahanduskomisjon

ESIALGNE
2007/XXXX(INI)

3.4.2007

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: majandus- ja rahanduskomisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Gaasi ja elektri siseturu väljavaated
(2007/XXXX(INI))

Arvamuse koostaja: Sophia in 't Veld

(*) Komisjonidevaheline tõhustatud koostöö – kodukorra artikkel 47

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et Euroopa uus energiapoliitika jätkusuutliku, kindla ja konkurentsivõimelise energia tootmiseks peab olema ambitsioonikas ja suunatud pikaajalisele kasule, peatähelepanuga kliimamuutustega võitlemisele, ELi impordist sõltuvuse piiramisele ning kasvu ja töökohtade loomise edendamisele;
- B. arvestades, et komisjoni teatises gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta (KOM(2006) 0841) ja sektoreid käsitleva uurimise lõpparuandes¹ jõutakse järeldusele, et kehtivad reeglid ja liberaliseerimise meetmed on energiavarustuse tõhusust teataval määral parandanud ja võimaldanud tarbijatele kokkuhoidu, kuid turg ei ole veel täielikult avatud ja vabal konkurentsil on ikka veel takistusi ning seepärast tuleb võtta rida sidusaid meetmeid;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament rõhutas oma resolutsioonis Euroopa strateegia kohta säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks², et energiasektori põhivõrkudele tuleks kohaldada omandi täielikku eraldamist niipea, kui komisjon jõuab järeldusele, et kehtivad õigusaktid ei ole tõhusad;
- D. arvestades, et olemasolevat piiriüleste küsimustega seotud regulatiivset tühimikku ei saa parandada ainult konkurentsieeskirjade kohaldamisega; arvestades, et siseturu huvide kaitseks tuleb parandada kooskõlastamist riiklike energiasektorit reguleerivate asutuste vahel ja tugevdada ühenduse kontrolli;
- E. arvestades, et olemasolevad andmed viitavad, et liikmesriigid ei ole piisavalt täitnud määratletud avaliku teenindamise kohustusi vähem kindlustatud tarbijate huvides,
 1. kordab, et Lissaboni strateegia saab õnnestuda üksnes juhul, kui tehakse täiendavaid jõupingutusi ühise energiapoliitika kehtestamiseks, mis põhineks laiemal nägemusel Euroopa ühistel huvidel põhinevast energiasektorist;
 2. usub, et sektori uurimise käigus tuvastatud mitmed tõsised puudused nõuavad kiiret sekkumist, et võrkude ja varustuse tõhusa eraldamise, olemasolevate regulatiivsete puuduste kõrvaldamise, turu koondumise ja turuletuleku takistuste lahendamise ning turutehingute läbipaistvuse suurendamise kaudu saavutada toimiv energia siseturg;
 3. nõustub komisjoniga, et liberaliseerimisprotsessile ei ole alternatiivi ning kutsub liikmesriike üles tagama olemasolevate liberaliseerimist käsitlevate direktiivide täielik ja tõhus ülevõtmine; enamgi veel, kinnitab, et komisjoni ettepanek käsitleb turuhäireid nii konkurentsialaste kui ka regulatiivsete meetmete kohaldamise kaudu;
 4. kinnitab sektori uurimistulemusi, mille kohaselt ei ole kehtivate õigusaktidega nõutud

¹ Komisjoni teatis „Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 alusel algatatud Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitleva uurimise (lõpparuanne)” (KOM(2006) 0851).

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006) 0603.

õiguslik ja funktsionaalne eraldamine tõelise konkurentsivõimelise Euroopa energiaturu arenguks piisav; kordab nõuet mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamiseks võrgule ning toetab täielikult komisjoni ettepanekut edasiste meetmete võtmiseks, et tagada energiatootmise selgem eraldamine energia jaotamisest;

5. rõhutab, et üksnes tugevad omandi eraldamist käsitlevad sätted annaksid võrguettevõtjatele kohase stiimuli võrgu haldamiseks ja arendamiseks kõigi kasutajate huvides; rõhutab siiski, et eraldamist tuleks käsitleda õiglase konkurentsi tagamise eeltingimusena, kuid mitte ainukese tingimusena; nõuab asjakohaste meetmete kehtestamist, et vältida olukorda, kus riiklikud monopolid asenduvad eramonopolidega;
6. tervitab komisjoni ettepanekut suurendada sõltumatute riiklike energiasektorit reguleerivate asutuste iseseisvust, laiendada nende volitusi, tugevdada nendevahelist kooskõlastamist ning põhivõrguettevõtjate vahelist koostööd;
7. rõhutab vajadust ühtlustada volituste ja energiasektorit reguleerivate asutuste sõltumatuse tasemed;
8. nõustub, et ERGREG+ lähenemisviis on piiriülese kaubanduse tõhusamaks muutmiseks vajalike tehniliste standardite kiireks ja tõhusaks ühtlustamiseks kõige sobivam;
9. tervitab ettepanekut anda olemasolevatele põhivõrguettevõtjate ühendustele institutsiooniline roll koos ametlike kohustuste ja ülesannetega („ETSO+GTE+ lahendus”); on siiski seisukohal, et konkurentsi tugevdamiseks – mitte takistamiseks – tuleb täiendavalt mõelda eraomanduses olevate piiriüleste võrguettevõtete loomisele; usub, et jõupingutusi tuleb teha piirkondlike võrguettevõtjate järkjärguliseks arendamiseks;
10. julgustab komisjoni võtma meetmeid nende liikmesriikide vastu, kes kaitsevad liialt oma riiklikke energiahiidusid, sealhulgas „kuldaktsia” kasutuselevõtmise kaudu;
11. rõhutab, et veelgi tuleks parandada juurdepääsu turgu käsitlevale teabele, ja tervitab komisjoni kava läbipaistvust käsitlevate sätete siduvaks muutmise kohta; nõustub, et kogu asjakohane turgu käsitlev teave tuleks teatava ajavahemiku järel korrapäraselt avaldada ja tagada kohane järelevalve;
12. märgib, et määratletud universaalteenuse või avaliku teenindamise kohustused peavad olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega ning et konkurentsivõimelise arengu kehtib hinnadiskrimineerimisele ja edasimüügipiirangutele; rõhutab, et olulise tähtsusega on hinnata allesjäänud reguleeritud tarnetariifide mõju konkurentsi arengule ja kõrvaldada konkurentsimoonutused.